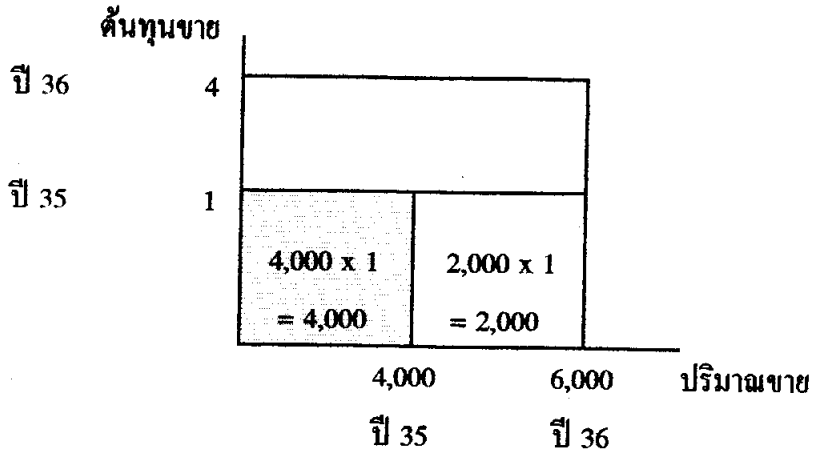

ดังนั้นต้นทุนขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจากปริมาณขายเปลี่ยนแปลง

$$\begin{aligned} &= \text{ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง} \times \text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปี 35} \\ &= 2,000 \times 1 \\ &= 2,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

2. ต้นทุนขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง เกิดจากต้นทุนขายต่อหน่วยของปีใหม่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีเก่า

$$\begin{aligned} &= \text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปี 36} - \text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปี 35} \\ &= 4 - 1 \\ &= 3 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ดังนั้นต้นทุนขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจากต้นทุนขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง

$$\begin{aligned} &= \text{ต้นทุนขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง} \times \text{ปริมาณขายปี 36} \\ &= 3 \times 6,000 \\ &= 18,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ต้นทุนขาย

ปี 36 4

ปี 35 1

6,000 x 3 = 18,000	
4,000 x 1 = 4,000	2,000 x 1 = 2,000

4,000

6,000

ปริมาณขาย

ปี 35

ปี 36

ต้นทุนขายปี 36 = 6,000 x 4 = 24,000 บาท

ต้นทุนขายปี 35 = 4,000 x 1 = 4,000 บาท

ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น = 20,000 บาท

ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น 20,000 บาท เนื่องจาก

1. ปริมาณขายเพิ่มขึ้น = 2,000 x 1 = 2,000 บาท

2. ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น = 6,000 x 3 = 18,000 บาท

ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น = 20,000 บาท

บริษัท รามคำแหง จำกัด

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้น

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2536

กำไรขั้นต้นปี 36			12,000
กำไรขั้นต้นปี 35			16,000
กำไรขั้นต้นลดลง			(4,000)
กำไรขั้นต้นลดลง 4,000 บาท เนื่องจาก			กำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น(ลดลง)
1. ยอดขายเพิ่มขึ้น 16,000 บาท เนื่องจาก			
ปริมาณขายเพิ่มขึ้น	2,000 x 5	=	10,000
ราคาขายเพิ่มขึ้น	6,000 x 1	=	6,000
		=	16,000
2. ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น 20,000 บาท เนื่องจาก			
ปริมาณขายเพิ่มขึ้น	2,000 x 1	=	(2,000)
ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น	6,000 x 3	=	(18,000)
		=	(20,000)
กำไรขั้นต้นลดลง		=	(4,000)

การวิเคราะห์กำไรขั้นต้นที่ผ่านมานี้เป็นการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 2 ทางคือ

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง

2. ราคาขายเปลี่ยนแปลงหรือต้นทุนขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง

ซึ่งการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 2 ทางเดิม จะแสดงรูปได้ดังนี้

ราคาขาย

ปีใหม่

(ราคาขายปีใหม่ - ราคาขายปีเก่า)
x ปริมาณขายใหม่

ปีเก่า

ปริมาณขายปีเก่า
x ราคาขายเก่า

(ปริมาณขายปีใหม่ - ปริมาณ
ขายปีเก่า) x ราคาขายปีเก่า

ปีเก่า

ปีใหม่ ปริมาณขาย

จากรูป จะเห็นว่าจะมีรูปสี่เหลี่ยมอยู่ 3 รูป คือ

รูปที่ 1

ราคาขายปีเก่า

ปริมาณขายปีเก่า x ราคาขายปีเก่า
= ยอดขายปีเก่า

เป็นการหาพื้นที่สี่เหลี่ยม =

กว้าง x ยาว

กว้าง

=

ราคาขายปีเก่า

ยาว

=

ปริมาณขายปีเก่า

ยอดขายปีเก่า

=

ปริมาณขายปีเก่า x ราคาขายปีเก่า

รูปที่ 2

ราคาขายปีเก่า

$\begin{aligned} & (\text{ปริมาณขายเก่า} \times \text{ราคาขายเก่า}) \\ & = \text{ยอดขายปีเก่า} \end{aligned}$

กว้าง = ราคาขายปีเก่า

ยาว = ปริมาณขายปีเก่า - ปริมาณขายปีเก่า

ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง

$$= (\text{ปริมาณขายปีใหม่} - \text{ปริมาณขายปีใหม่}) \times \text{ราคาขายปีเก่า}$$

รูปที่ 3

ราคาขายปีใหม่

$\begin{aligned} & (\text{ปริมาณขายปีใหม่} \times \text{ราคาขายปีเก่า}) \\ & = \text{ปริมาณขายปีใหม่*} \end{aligned}$

กว้าง = ราคาขายปีใหม่ - ราคาขายปีเก่า

ยาว = ปริมาณขายปีใหม่

ราคาขายเปลี่ยนแปลง

$$= (\text{ราคาขายปีใหม่} - \text{ราคาขายปีเก่า}) \times \text{ปริมาณขายปีใหม่}$$

1.2 การวิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 2 ทาง วิธีที่ 2

ราคาขาย

ปีใหม่	$\begin{aligned} & (\text{ราคาขายปีใหม่} - \text{ราคาขายปีเก่า}) \times \text{ปริมาณขายปีเก่า} \\ & \text{ปริมาณขายปีเก่า} \times \text{ราคาขายปีเก่า} \\ & = \text{ยอดขายปีเก่า} \end{aligned}$	$\begin{aligned} & (\text{ปริมาณขายปีใหม่} - \text{ปริมาณขายเก่า}) \times \text{ราคาขายปีใหม่} \end{aligned}$
ปีเก่า		
	ปีเก่า	ปีใหม่ ปริมาณขาย

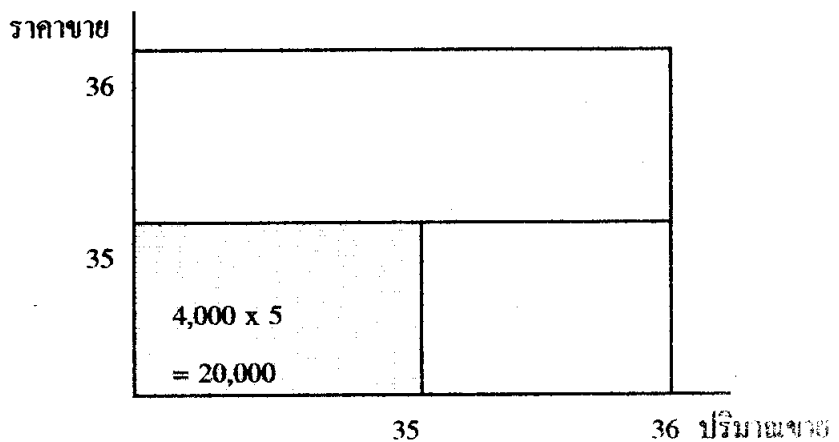
วิธีที่ 1 ราคาขายเปลี่ยนแปลงเท่ากับ (ราคาขายปีใหม่ - ราคาขายปีเก่า) x ปริมาณขายปีเก่า

วิธีที่ 2 ราคาขายเปลี่ยนแปลงเท่ากับ (ราคาขายปีใหม่ - ราคาขายปีเก่า) x ปริมาณขายปีใหม่

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ สามารถเห็นได้ชัดเจนจากรูปทั้ง 2 ไม่เหมือนกัน จึงส่งผลทำให้ตัวคูณไม่เหมือนกัน ทำให้ราคาขายเปลี่ยนแปลง และปริมาณขายเปลี่ยนแปลง ไม่เท่ากัน แต่ตัวรวมของราคาขายเปลี่ยนแปลงและปริมาณขายเปลี่ยนแปลงจะเท่ากันทั้ง 2 วิธี

จากตัวอย่างเดิม   กำหนดวิเคราะห์กำไรขั้นต้นตามวิธีที่ 2 ได้ดังนี้

วิเคราะห์ยอดขาย

ยอดขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจาก

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง
2. ราคาขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง เกิดจากปริมาณขายปีใหม่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง จากปริมาณขายปีเก่า

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง} &= \text{ปริมาณขายปี 36} - \text{ปริมาณขายปี 35} \\ &= 6,000 - 4,000 \\ &= 2,000 \text{ หน่วย} \end{aligned}$$

ดังนั้นยอดขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจากปริมาณขาย

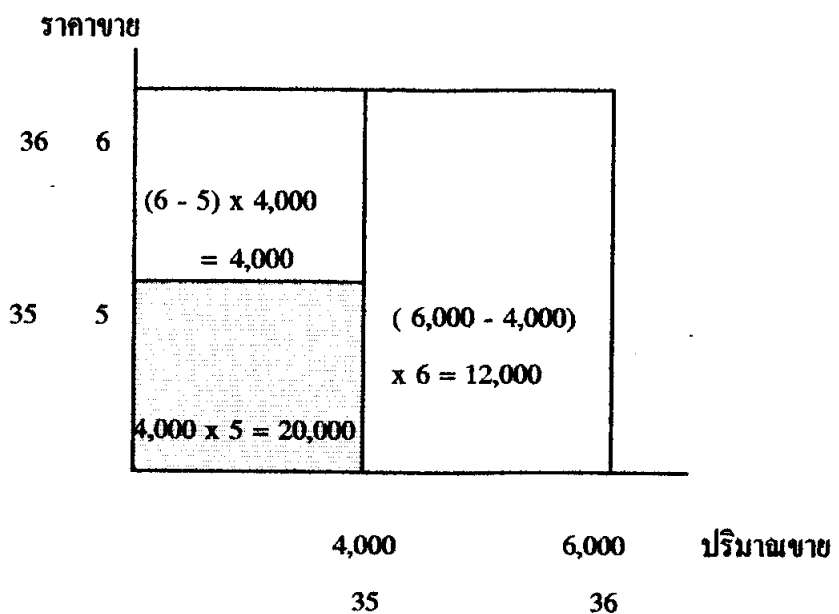
$$\begin{aligned} &= \text{ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง} \times \text{ราคาขายต่อหน่วยปี 36} \\ &= 2,000 \times 6 \\ &= 12,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

2. ราคาขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง เกิดจากราคาขายต่อหน่วยปีใหม่เปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงจากราคาขายต่อหน่วยปีเก่า

$$\begin{aligned} \text{ราคาขายเปลี่ยนแปลง} &= \text{ราคาขายปี 36} - \text{ราคาขายปี 35} \\ &= 6 - 5 \\ &= 1 \end{aligned}$$

ดังนั้นยอดขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจากราคาขาย

$$\begin{aligned} &= \text{ราคาขายเปลี่ยนแปลง} \times \text{ปริมาณขายปี 35} \\ &= 1 \times 4,000 \\ &= 4,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ยอดขายปี 36} &= 6,000 \times 6 = 36,000 \text{ บาท} \\ \text{ยอดขายปี 35} &= 4,000 \times 5 = 20,000 \text{ บาท} \\ \text{ยอดขายเพิ่มขึ้น} &= 16,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\text{ยอดขายเพิ่มขึ้น 16,000 บาท เนื่องจาก} \\ \text{ปริมาณขายเพิ่มขึ้น} &= 2,000 \times 6 = 12,000 \text{ บาท} \\ \text{ราคาขายเพิ่มขึ้น} &= 4,000 \times 1 = 4,000 \text{ บาท} \\ \text{ยอดขายเพิ่มขึ้น} &= 16,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

วิเคราะห์ต้นทุนขาย

ต้นทุนเปลี่ยนแปลงเนื่องจาก

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง
2. ต้นทุนต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง เกิดจากปริมาณขายปีใหม่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปริมาณขายปีเก่า

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง} &= \text{ปริมาณขายปี 36} - \text{ปริมาณขายปี 35} \\ &= 6,000 - 4,000 \\ &= 2,000 \text{ หน่วย} \end{aligned}$$

ดังนั้นต้นทุนขายเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเนื่องจากปริมาณขาย

$$\begin{aligned} &= \text{ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง} \times \text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปีใหม่} \\ &= 2,000 \times 4 \\ &= 8,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

2. ต้นทุนต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง เกิดจากต้นทุนต่อหน่วยปีใหม่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น หรือลดลงจากต้นทุนต่อหน่วยปีเก่า

ต้นทุนต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง

$$\begin{aligned}
 &= \text{ต้นทุนต่อหน่วยปี 36} - \text{ต้นทุนต่อหน่วยปี 35} \\
 &= 4 - 1 \\
 &= 3 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ดังนั้นต้นทุนขายเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเนื่องจากต้นทุนต่อหน่วย

$$\begin{aligned}
 &= \text{ต้นทุนต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง} \times \text{ปริมาณขายปี 35} \\
 &= 3 \times 4,000 \\
 &= 12,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ต้นทุนขาย				
ปี 36	4	(6,000 - 4,000) x 4 = 8,000	(4 - 1) x 4,000 = 12,000	
ปี 35	1			4,000 x 1 = 4,000
				ปริมาณขาย
		4,000	6,000	
		ปี 35	ปี 36	

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนขายปี 36} &= 6,000 \times 4 = 24,000 \text{ บาท} \\
 \text{ต้นทุนขายปี 35} &= 4,000 \times 1 = 4,000 \text{ บาท} \\
 \text{ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น} &= 20,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ต้นทุนขายเพิ่มขึ้นเนื่องจาก

ปริมาณขายเพิ่มขึ้น = $2,000 \times 4$ = 8,000 บาท

ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น = $4,000 \times 3$ = 12,000 บาท

ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น = 20,000 บาท

บริษัท งามคำแหง จำกัด
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้น
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2536

กำไรขั้นต้นปี 36	12,000
กำไรขั้นต้นปี 35	16,000
กำไรขั้นต้นลดลง	<u>(4,000)</u>
	กำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น
	(ลดลง)
กำไรขั้นต้นลดลง 4,000 บาท เนื่องจาก	
1. ยอดขายเพิ่มขึ้น 16,000 บาท เนื่องจาก	
ยอดขายเพิ่มขึ้น (2,000 x 6)	12,000
ราคาขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น (4,000 x 1)	<u>4,000</u>
	16,000
2. ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น 20,000 บาท เนื่องจาก	
ปริมาณขายเพิ่มขึ้น (2,000 x 4)	(8,000)
ต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น (4,000 x 3)	(12,000)
	<u>(20,000)</u>
กำไรขั้นต้นลดลง	<u>(4,000)</u>

จากการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 2: ผลลัพธ์ 2 วิธีได้ผลลัพธ์ไม่เหมือนกันดังนี้

1. ยอดขายเพิ่มขึ้น	วิธีที่ 1	วิธีที่ 2
ปริมาณขายเพิ่มขึ้น	10,000	12,000
ราคาขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น	6,000	4,000

2. ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น		
ปริมาณขายเพิ่มขึ้น	2,000	8,000
ต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น	18,000	12,000

ซึ่งการที่ผลลัพธ์ไม่เหมือนกันนี้เกิดจากตัวร่วมของปริมาณขายและราคาขายหรือต้นทุนขายต่อหน่วย ดังรูป

รูปจากวิธีที่ 1

ปริมาณขาย	ตัวร่วมปริมาณขาย และราคาขายหรือ ต้นทุนขายต่อหน่วย
ราคาขายต่อหน่วย	

รูปจากวิธีที่ 2

ราคาขายต่อหน่วย	ตัวร่วมปริมาณขาย และต้นทุนต่อหน่วย
ต้นทุนต่อหน่วย	

จากจุดอ่อนของการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 2 ทางที่ให้ผลของการวิเคราะห์ไม่เหมือนกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการตัดสินใจผิดพลาดได้ จึงมีวิธีการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 3 ทางขึ้นดังนี้

1.3 การวิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 3 ทาง

ราคาขาย

ปีใหม่

ปีเก่า

	(2)	(3)
		(1)

ปีเก่า

ปีใหม่

ปริมาณขาย

ผลของการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นจะได้ดังนี้

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง = (ปริมาณขายปีใหม่ - ปริมาณขายปีเก่า) x ราคาขายปีเก่า

2. ปริมาณขายและราคาขายเปลี่ยนแปลง = (ปริมาณขายปีใหม่ - ปริมาณขายปีเก่า) x (ราคาขายปีใหม่ - ราคาขายปีเก่า)

จากตัวอย่างเดิม วิเคราะห์กำไรขั้นต้นแบบ 3 ทาง จะได้ดังนี้

วิเคราะห์ยอดขาย

ราคาขาย		ปริมาณขาย	
ปี 36	6	4,000	6,000
ปี 35	5	4,000	6,000

ปี 35 5
 $4,000 \times 5 = 20,000$

ปี 35   ปี 36

ยอดขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจาก

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง
2. ราคาขายเปลี่ยนแปลง
3. ปริมาณขายและราคาขายเปลี่ยนแปลง

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง = (ปริมาณขายปี 36 - ปริมาณขายปี 35) x ราคาขายปี 35

$$= (6,000 - 4,000) \times 5$$
$$= 2,000 \times 5$$
$$= 10,000 \text{ บาท}$$

2. ราคาขายเปลี่ยนแปลง = (ราคาขายปี 36 - ราคาขายปี 35) x ปริมาณขายปี 35

$$= (6 - 5) \times 4,000$$
$$= 4,000 \text{ บาท}$$

8. ปริมาณขายและราคาขายเปลี่ยนแปลง

$$\begin{aligned}
 &= (\text{ปริมาณขายปี 36} - \text{ปริมาณขายปี 35}) \times (\text{ราคาขายปี 36} - \text{ราคาขายปี 35}) \\
 &= (6,000 - 4,000) \times (6 - 5) \\
 &= 2,000 \times 1 \\
 &= 2,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

		ราคาขาย	
ปี 36	6	(6 - 5) x 4,000 = 4,000	(6,000 - 4,000) x (6 - 5) = 2,000
ปี 35	5	4,000 x 5 = 20,000	(6,000 - 4,000) = 10,000
		4,000	6,000 ปริมาณขาย
		ปี 35	ปี 36

ยอดขายเพิ่มขึ้น 16,000 บาท เนื่องจาก

1. ปริมาณขายเพิ่มขึ้น $(6,000 - 4,000) \times 5 = 10,000$
2. ราคาขายเพิ่มขึ้น $(6 - 5) \times 4,000 = 4,000$
3. ปริมาณขายเพิ่มขึ้นและราคาขายเพิ่มขึ้น
 $(6,000 - 4,000) \times (6 - 5) = 2,000$
 ยอดขายเพิ่มขึ้น = 16,000

วิเคราะห์ต้นทุนขาย

ต้นทุนขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจาก

1. ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง
2. ต้นทุนขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง
3. ปริมาณขายและต้นทุนต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง

ต้นทุนขาย			
ปี 36	4		
ปี 35	1	$4,000 \times 1$ $= 4,000$	
		4,000	6,000
		ปี 35	ปี 36
			ปริมาณขาย

$$\begin{aligned} 1. \text{ ปริมาณขายเปลี่ยนแปลง} &= (\text{ปริมาณขายปี 36} - \text{ปริมาณขายปี 35}) \\ &\quad \times \text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปี 35} \\ &= (6,000 - 4,000) \times 1 \\ &= 2,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2. \text{ ต้นทุนขายต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง} &= (\text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปี 36} - \text{ต้นทุนขาย} \\ &\quad \text{ต่อหน่วยปี 35}) \times \text{ปริมาณขายปี 35} \\ &= (4 - 1) \times 4,000 \\ &= 3 \times 4,000 \\ &= 12,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

8. ปริมาณขายและต้นทุนต่อหน่วยเปลี่ยนแปลง

$$\begin{aligned}
 &= (\text{ปริมาณขายปี 36} - \text{ปริมาณขายปี 35}) \\
 &\quad \times (\text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปี 36} - \text{ต้นทุนขายต่อหน่วยปี 35}) \\
 &= (6,000 - 4,000) \times (4 - 1) \\
 &= 2,000 \times 3 \\
 &= 6,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

		ต้นทุนขาย	
ปี 36	4	$(4 - 1) \times 4,000$ $= 12,000$	$(6,000 - 4,000) \times$ $(4 - 1) = 6,000$
ปี 35	1	$4,000 \times 1$ $= 4,000$	$(6,000 - 4,000) \times 1$ $= 2,000$
		4,000	6,000
		ปี 35	ปี 36
			ปริมาณขาย

ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น 20,000 บาท เนื่องจาก

1. ปริมาณขายเพิ่มขึ้น $(2,000 \times 1) = 2,000$
  2. ต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น $(4,000 \times 3) = 12,000$
  3. ปริมาณขายเพิ่มขึ้นและต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น $(2,000 \times 3) = 6,000$
- ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น $= 20,000$

บริษัท รามคำแหง จำกัด

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้น

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2536

กำไรขั้นต้น ปี 36		12,000
กำไรขั้นต้น ปี 35		16,000
กำไรขั้นต้นลดลง		(4,000)
	กำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น	
	(ลดลง)	
กำไรขั้นต้นลดลง 4,000 บาท เนื่องจาก		
1. ยอดขายเพิ่มขึ้น 16,000 บาท เนื่องจาก		
ปริมาณขายเพิ่มขึ้น (2,000 x 5)		10,000
ราคาขายเพิ่มขึ้น (4,000 x 1)		4,000
ปริมาณขายเพิ่มขึ้นและราคาขายเพิ่มขึ้น (2,000 x 1)		2,000
		16,000
2. ต้นทุนขายเพิ่มขึ้น 20,000 บาท เนื่องจาก		
ปริมาณขายเพิ่มขึ้น (2,000 x 1)		(2,000)
ต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น (4,000 x 3)		(12,000)
ปริมาณขายเพิ่มขึ้นและต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น (2,000 x 3)		(6,000)
		(20,000)
	กำไรขั้นต้นลดลง	(4,000)

2. การวิเคราะห์กำไรขั้นต้นโดยทราบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเป็นเปอร์เซ็นต์

จากการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ที่สามารถทราบถึงปริมาณขาย ราคาขายต่อหน่วยและต้นทุนขายต่อหน่วย สำหรับในกรณีที่ไมทราบปริมาณขาย ราคาขายต่อหน่วยและต้นทุนขายต่อหน่วย แต่สามารถทราบถึงการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเป็นเปอร์เซ็นต์ได้เพียงรายการเดียว ก็สามารถวิเคราะห์กำไรขั้นต้นได้ เช่น ปริมาณขายปี 36 เพิ่มขึ้น 20 % ก็สามารถวิเคราะห์กำไรขั้นต้นได้เช่นเดียวกัน

กำไรขั้นต้นประกอบด้วย ขาย หักด้วย ต้นทุนขาย ขายและต้นทุนขายประกอบด้วยปริมาณขาย ราคาขายและต้นทุนขายต่อหน่วย เมื่อทราบการเปลี่ยนแปลงเป็นเปอร์เซ็นต์ของตัวใดตัวหนึ่งก็สามารถคำนวณหาการเปลี่ยนแปลงของตัวประกอบอื่นที่เหลือได้ เช่น ปริมาณขายเพิ่มขึ้น 20 % ก็สามารถคำนวณหาการเปลี่ยนแปลงของราคาขาย

2.1 การเปลี่ยนแปลงเป็นเปอร์เซ็นต์เพิ่มขึ้นทุกรายการ

กรณีที่ 1 ทราบเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณขาย จะต้องคำนวณหา

1. เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของราคาขาย
2. เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนขายต่อหน่วย

ตัวอย่าง

	2535	2536
ขาย	2,000	5,000
ต้นทุนขาย	1,600	4,000
กำไรขั้นต้น	400	1,000

ปริมาณการขายเพิ่มขึ้นจากปี 35 100 %

ราคาขาย	
ปี 36	?
ปี 35	2,000
	100% x 2,000 = 2,000
	ปี 35 ปี 36 ปริมาณขาย

1. คำนวณหาเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของราคาขาย

ยอดขายเปลี่ยนแปลงเนื่องจากราคาขายเปลี่ยนแปลง

(ปริมาณขายปี 36 - ปริมาณขายปี 35) x ราคาขายปี 35

$$= \text{ปริมาณขายปี 35} \times \text{ราคาขายปี 36} - \text{ปริมาณขายปี 35} \times \text{ราคาขายปี 35}$$

$$= \text{ปริมาณขายปี 35} \text{ ถูกลบด้วยราคาขายปี 36} - \text{ปริมาณขายปี 35} \text{ ถูกลบด้วยราคาขายปี 35}$$

จากโจทย์จะทราบปริมาณขายปี 35 ถูกลบด้วยราคาขายปี 35 ดังนี้

ดังนั้นจึงต้องคำนวณหาปริมาณขายปี 35 ถูกลบด้วยราคาขายปี 36 ดังนี้

1. จากโจทย์จะทราบปริมาณขายเพิ่มขึ้น 100 % จากปี 35 หมายความว่า

ปริมาณขายปี 36 $100 + 100 = 200\%$ ปริมาณขายปี 35 = 100%

เพื่อความสะดวกในการคำนวณให้

ป = ปริมาณขาย   ข = ราคาขาย   ค = ต้นทุนขายต่อหน่วย

$p_{36} = 200\%$ $p_{35} = 100\%$

ถ้า $p_{36} \times x_{36} = 200\%$ $p_{35} \times x_{35} = 100\%$

จากโจทย์เรารวมว่า $p_{36} v_{36} = 5,000$ บาท จะได้ว่า

$$p_{36} v_{36} = 200$$

$$p_{35} v_{36} = 100$$

$$p_{36} v_{36} = 5,000$$

$$p_{35} v_{36} = 100 \times 5,000 = 2,500$$

$$p_{35} v_{36} = 2,500$$

$$p_{35} v_{35} = 2,000$$

$$\begin{aligned} \text{ราคาขายเปลี่ยนแปลง} &= 500 \\ &= \frac{500 \times 100}{2,000} \\ &= 25\% \end{aligned}$$

ราคาขาย	ปี 36	$25\% \times 2,000$ $= 500$	
	ปี 35	$2,000$	$100\% \times 2,000$ $= 2,000$
		ปี 35	ปี 36 ปริมาณขาย

ปริมาณขายเพิ่มขึ้นและราคาขายเพิ่มขึ้น

$$\begin{aligned} &= \text{เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของปริมาณขาย} \times \\ &\quad \text{เปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของราคาขาย} \times p_{35} v_{35} \\ &= 100\% \times 25\% \times 2,000 \\ &= 500 \text{ บาท} \end{aligned}$$